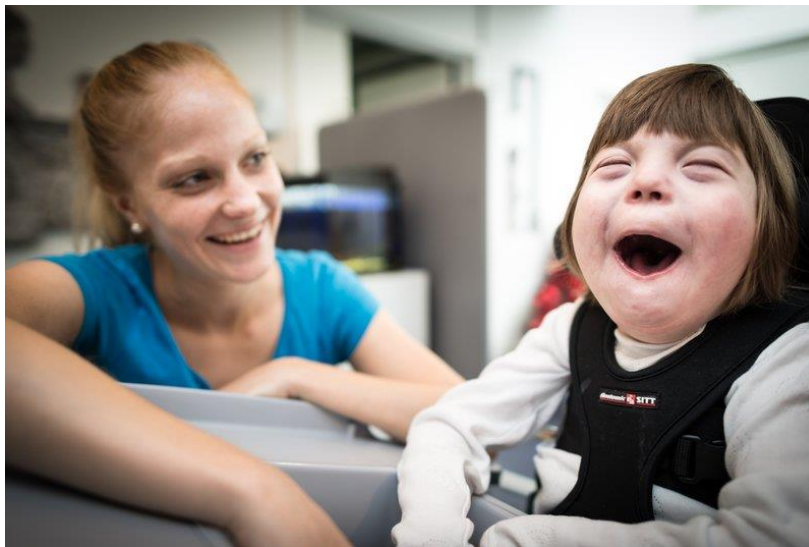

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område

Lokal retningslinje for Kommunikation

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område er igangsat af regionerne og Danske Regioner i fællesskab. Alle regionale tilbud efter §§ 66, 107 og 108 i serviceloven er omfattet af kvalitetsmodellen.

I et samarbejde mellem regionerne er der udviklet kvalitetsstandarder inden for udvalgte temaområder. Standarderne indebærer, at der udarbejdes en række retningsgivende dokumenter med retningslinjer for, hvordan arbejdet med standarderne finder sted i praksis på sociale tilbud. Dokumenterne udarbejdes på 2 niveauer:

- Et fælles niveau med regionale retningslinjer, der er gældende for alle tilbud i Speciaalsektoren.
- Et lokalt niveau, med lokale retningslinjer, der specifikt er tilpasset det enkelte tilbud.

Dette dokument udgør Specialbørnehjemmenes lokale retningslinje for kvalitetsmodellens standard for kommunikation.

Dokumentoverblik

Indhold	Standard: Kommunikation	Dokumenttype: Lokal retningslinje	
	Standardbetegnelse: Der arbejdes kontinuerligt med at afdække barnets/den unges kommunikative ressourcer for at fremme barnets/den unges mulighed for kommunikation	Dokumentindhold: A. Retningslinje for afdækning af de enkeltes kommunikative ressourcer. B. Retningslinje for hvordan viden om de enkeltes kommunikative ressourcer omsættes i daglig praksis på Specialbørnehjemmene. C. Retningslinje for løbende evaluering og eventuel revidering af de enkeltes kommunikative afdækning.	
Gældende for	Anvendelsesområde: Specialbørnehjemmenes afdelinger	Målgruppe: Alle medarbejdere på Specialbørnehjemmene, der er med til at udarbejde og godkende Individuelle planer	Særlige ressourcpersoner: Afdelingsledere DKM ressourcpersoner Viceforstander
Ophav	Udarbejdet af: DKM ressourcpersoner	Godkendt af: Viceforstander	Gældende fra: 17. maj 2010
Revision	Sidst revideret: 11. juli 2017	Næste revisionsdato: Kvalitetsovervågning efteråret 2018	Revisionsansvarlig: Viceforstander

Formål:

Kommunikation er en helt elementær forudsætning for relationer mellem mennesker. Det er igennem kommunikation, vi får indsigt i andre menneskers liv, ønsker og behov. Kommunikation er grundlæggende for, at barnet/den unge bliver hørt og forstået og her igennem får størst mulig indflydelse på eget liv.

En vellykket kommunikation kræver ofte særlige faglige og metodiske indsatser for at respektere, forstå og imødekomme børnene/de unge, der hvor de er.

Kommunikation forstås som udveksling af budskaber. Fokus er på mennesker i samspil og de relationer de skaber og udvikler selv-opfattelser og jeg-bevidsthed i. Udgangspunktet er totalkommunikation, hvor alle til rådighedstående kommunikationsformer/metoder og hjælpemidler tages i brug for at sikre gensidig forståelse.

I dette perspektiv er det særligt vigtigt, at arbejdet med kommunikation ikke kun bliver kommunikationstræning eller alene bliver til oplæring i brugen af forskellige kommunikationshjælpemidler.

Kommunikation er med til at skabe relationer, der gør det betydningsfuldt at kommunikere, og som inddrager børnene/de unge i et kommunikativt fællesskab.

Fremgangsmåde:

I det følgende beskrives Specialbørnehjemmenes lokale retningslinje for arbejdet med kommunikation for de børn/unge, der er fastboende på Specialbørnehjemmene.

Sammenhæng og forløb er vigtige elementer i arbejdet med kommunikation. Derfor indhentes oplysninger om barnets/den unges kommunikation via forældremyndighedsindehaverne, skole, børnehave og øvrige relevante samarbejdsparter.

Inden for den første måned efter indskrivningsdatoen påbegyndes afdækning af barnets/den unges kommunikationsform. Denne beskrives i barnets/den unges individuelle plan under konteksten kommunikation - kommunikationscirkel, hvor de kommunikationsformer, der er gældende for det enkelte barn præciseres.

De metoder, der benyttes til afdækning af kommunikationen, kan være:

- Observationer i hverdagen.
- Strukturelle iagttagelser.
- Video.
- Test.
- Afprøvning af kommunikative hjælpemidler.
- Tolkning.

Ligeledes påbegyndes udarbejdelse af kommunikationspas ud fra de foreliggende oplysninger og foreløbige observationer. Kommunikationspasset udarbejdes for de børn og unge, hvor passet er en hjælp og støtte til såvel barnets/den unges egen kommunikation eller for at forstå/aflæse barnets/den unges kommunikation.

Der skal arbejdes målbevidst med, at alle børn og unge har/udvikler et ja og nej.

Kommunikationsafdækningen – barnets/den unges kompetencer og udviklingen af barnets/den unges kommunikative ressourcer indgår som et selvstændigt element i den individuelle plan under konteksten kommunikation.

Ud fra den lokale retningslinjes formål skal der altid arbejdes med og have fagligt fokus på barnets/den unges kommunikation. Der skal tages stilling til evt. mål/delmål for kommunikation.

I den individuelle plan beskrives, hvorledes barnet/den unge eller forældremyndighedsindehaverne har haft indflydelse på afdækningen. Det skal i den individuelle plan under konteksten kommunikation ligeledes fremgå, hvilke faglige tilgange og metoder der er anvendt til kommunikationsafdækningen.

Kontaktteamet er ansvarlig for overstående.

A.

Retningslinje for afdækning af de enkeltes kommunikative ressourcer.

Ved begrebet afdækning forstås:

At undersøge og dokumentere barnets/den unges kommunikative ressourcer. Der er ikke tale om neurologiske/psykologiske undersøgelser og udredninger.

Kommunikationsafdækningen udarbejdes på Bosted efter kommunikationscirklen under den individuelle plan, under konteksten kommunikation, for at sikre systematisk afdækning.

Ud fra kommunikationscirklen udarbejdes et kommunikationspas, hvis dette fagligt vurderes anvendeligt for barnet/den unge. Kommunikationspasset er et jeg-pas, der beskriver barnets/den unges ønsker behov og ressourcer (bilag 1).

Kommunikationspasset:

- Er et lille hæfte med vigtige oplysninger om barnets/den unges kommunikationsform og kommunikative ressourcer.
- Følger barnet/den unge i hverdagen, så det er tilgængeligt og synligt.
- Laves sammen med barnet/den unge, hvis det er muligt, så barnets/den unges indflydelsesmuligheder tilgodeses.
- Er skrevet i 1. person – i "jeg"-form.

Formålet med kommunikationspas:

- At barnet/den unge kan præsentere sig selv samt sine behov og ønsker til andre.
- At barnet/den unge kan fortælle om sine kommunikationsformer og kommunikative ressourcer.

På Bosted under den individuelle plan under konteksten kommunikation, beskrives barnets/den unges indsats for støtte og behov samt følgende punkter:

- Barnets/den unges verbale og nonverbale kommunikation.
- Beskrivelse af barnets/den unges måde at kommunikere ja/til nej/fra.
- Barnets/den unges ekspressive og impressive kommunikation.
- Barnet/den unges modersmål.
- Barnets/den unges kognitive, psykiske, sociale og fysiske ressourcer i forhold til kommunikation.
- Barnets/den unges initiativ i kommunikation med andre.
- Barnets/den unges egne ønsker til kommunikation.
- Hvordan kommunikeres der med barnet/den unge? Hvilke kommunikationshjælpe-midler/-teknikker og former bruger barnet/den unge.
- Hvornår kommunikeres der med barnet/den unge? Hvornår kan kommunikationen mest hensigtsmæssigt finde sted? Er der særlige forhold, der skal tages højde for?

- Hvor kommunikerer der med barnet/den unge? Er der dele af kommunikationen, der skal foregå særlige steder?
- Er der forskel på barnets/den unges kommunikation afhængig af, hvem barnet/den unge kommunikerer med?

B.

Retningslinje for hvordan viden om de enkeltes kommunikative ressourcer omsættes i daglig praksis på Specialbørnehjemmene

Den kommunikative afdækning vil, for de børn og unge der bor på Specialbørnehjemmene, ofte omsættes i et kommunikationspas, hvis dette vurderes anvendeligt for barnet/den unge. Kommunikationspasset følger barnet/den unge og er med til at sikre, at de personer, som er omkring med barnet/den unge, har mulighed for at hente viden om barnets/den unges kommunikative ressourcer og at disse benyttes i hverdagen.

Kommunikationsafdækningen evalueres løbende i den individuelle plan.

Det er op til de enkelte afdelinger at sikre, at alle medarbejder får indflydelse og kendskab til det enkelte barns/den unges kommunikative afdækning, således de kan indgå i relationer med barnet/den unge.

Kontaktteamet er ansvarlig.

C:

Retningslinje for løbende evaluering og eventuel revidering af de enkeltes kommunikative afdækninger.

De medarbejdere, der er omkring barnet/den unge i hverdagen, skal dokumentere arbejdet med kommunikationen. Dokumentationen skal beskrives i Bosted i den individuelle plan under konteksten kommunikation.

Det er denne dokumentation, der danner grundlag for den skriftlige evaluering og status. Der evalueres løbende i den individuelle plan samt udarbejdes skriftlig status to gange årligt i ICS status skabelonen på Bosted.

Afdækning, skriftlig status og referater fra møder journaliseres i Bosted.

Kontaktteamet er ansvarlig for dette.